

CYFARFOD	Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Porthmadog
DYDDIAD	5 Hydref 2021
TEITL	Adroddiad yr Harbwr-feistr
AWDUR	M. Humphreys, Harbwr-feistr Porthmadog

H 1 Materion Mordwyo

- 1.1 Mae cwrs y sianel fordwyo i'r harbwr, yn bennaf, wedi bod yr un fath dros yr haf, ond gwelwyd y mynediad i'r sianel yn symud yn raddol tua chyfeiriad Harlech.
- 1.2 Bydd cwrs y sianel fordwyol yn parhau i gael ei monitro ac, os oes angen, gyda chaniatâd priodol gan Dŷ'r Drindod, bydd safle bwi Fairway yn cael ei newid tuag at Harlech er mwyn cyd-fynd yn well â'r sianel fordwyo tua'r môr.
- 1.3 Ar hyn o bryd, mae dau Hysbysiad Lleol i Forwyr yn weithredol sy'n ymwneud â'r marciau mordwyo yn y sianel.
 - 1.3.1 Hysbysiad Lleol i Forwyr Rhif 1/21. Ar hyn o bryd, nid yw cymhorthydd Mordwyo Starboard Bwi Rhif 3 ar safle 52° 53.177'N - 004° 09. 910'W ar ei safle priodol.
 - 1.3.2 Hysbysiad Lleol i Forwyr Rhif 18/21. Ar hyn o bryd, nid yw cymhorthydd mordwyo Starbord Bwi Rhif 5 ar safle 52° 53.786'N - 004° 09. 339'W ar ei safle priodol. Roedd rhaid symud y bwi penodol hwn o'r sianel ar ôl iddo gael ei ddifrodi gan wrthdrawiad, gan achosi i'r bwi suddo'n rhannol.
- 1.4 Ar ôl derbyn caniatâd gan Dŷ'r Drindod, cafodd cymhorthydd mordwyo ar gyfer bwi mordwyo Rhif 6 yn safle 52° 53.662'N - 004° 09. 509'W a chymhorthydd Starboard ar gyfer bwi mordwyo Rhif 11 yn safle 52° 54.449'N - 004° 08.965'W, eu comisiynu i'r gwasanaeth er mwyn cynorthwyo morwyr i groesi'r sianel yn ddiogel.
- 1.5 Bydd y Gwasanaeth yn derbyn ei archwiliad blynyddol o Gymhorthion Mordwyo yn Harbwr Porthmadog a dynesfa'r sianel gan staff Tŷ'r Drindod ar 27 Medi 2021. Bydd adroddiad ar eu canfyddiadau yn dilyn. Rhennir canlyniad yr adroddiad â'r Pwyllgor Harbwr ar ôl ei dderbyn.
- 1.6 Atgoffir morwyr o'r angen i fordwyo'r sianel 1.5 awr naill ochr i'r penllanw wrth fordwyo cwch gyda dyfnder mwy nag 1.5 metr. Atgoffir morwyr hefyd y dylid cysylltu â swyddfa'r harbwr cyn gadael neu gyrraedd, er mwyn derbyn y wybodaeth fordwyo a'r wybodaeth tywydd ddiweddaraf.

H 2 Materion Gweithredol

- 2.1 **Tymor yr Haf:** Mae'r harbwr wedi gweld nifer sylweddol o ymwelwyr i'r ardal eleni, a achoswyd gan effaith cyfyngiadau coronafeirws ar deithio tramor. Mae staff yr harbwr wedi bod ar wyliaidwriaeth gyson ar y lan ac ar y dŵr, i sicrhau diogelwch y bobl sy'n mwynhau'r amgylchedd, gyda phatrolio rheolaidd yn cael eu gwneud yn Sianel Porthmadog.

- 2.1.1 Tra bod y mwyafrif helaeth o ymwelwyr i'r ardal yn parchu amgylchedd yr harbwr, roedd cynnydd amlwg yn nifer y digwyddiadau o staff yn dioddef camdriniaeth eiriol neu ystumiau wrth ymgymryd â'u dyletswyddau. Mae gollwng ysbwriel yn ddi-esgus o gwmpas yr harbwr ac anwybodaeth ambell unigolyn o epidemig presennol Coronafeirws hefyd wedi bod yn bryder.
- 2.1.2 Mae'r maes parcio tu ôl i swyddfa'r harbwr wedi dangos bod cyfnod yr haf wedi bod yn brysur gyda chyfartaledd incwm o £700.00 yr wythnos, mewn ardal barcio sy'n gymharol fach.
- 2.2.1 **Mv Dwyfor:** O ganlyniad i waith atgyweirio strwythurol a mecanyddol angenrheidiol, mae'r cwch harbwr, 'Dwyfor', wedi bod yn segur am ran helaeth o'r tymor.
- 2.2.2 Er mwyn i'r cwch gydymffurfio â deddfwriaeth cwch gweithio bresennol, roedd angen gosod pared blaen newydd rhwng bae'r injan ac adran y cargo. Roedd y cwch hefyd angen prif ddec newydd, gan gynnwys gosod strwythurau cefnogi mewnol y tu ôl i'r caban llywio, i bwynt tu ôl i fae'r injan. Cafodd y gwaith ei wneud mewn iard gychod leol ym Mhwillheli.
- 2.2.3 Er mwyn gwneud y gwaith strwythurol, roedd angen tynnu'r injan o'r cwch. Yna, cafodd gwaith cynnal a chadw'r injan ei wneud gan gwmni peirianeg forol lleol ym Mhwillheli, a gyflenwodd a ffitiodd siafft yrru newydd hefyd yn lle'r siafft bresennol oedd wedi gwisgo.
- 2.2.4 Bellach, mae'r cwch wedi dychwelyd i wasanaethu gyda'r gwaith helaeth ar y cychod wedi'i gwblhau ar gyfanswm cost o £15,212.53 i'r Gwasanaeth.
- 2.2.5 Yn ystod absenoldeb cwch 'Dwyfor', defnyddiwyd cefnogaeth contractwr allanol i gynorthwyo i symud y marciau mordwyo yn ôl yr angen.

H 3 Cynnal a Chadw

- 3.1 Gwnaed gwaith archwilio a chynnal a chadw i'r angorfeydd yn yr harbwr ar ddechrau mis Ebrill er mwyn galluogi i gontractwr yr angorfeydd amnewid unrhyw gyfarpar oedd wedi gwisgo. Canfuwyd bod angen amnewid cyfanswm o chwe deg chwech (66) cadwyn godi, ynghyd â sawl bwi angori a gafodd hefyd eu hamnewid. Cyfanswm cost y gwaith i'r Gwasanaeth oedd £4740.00
- 3.2 Mae tiroedd yr harbwr, gan gynnwys ymylon glaswellt a'r gwrychoedd, wedi cael eu cynnal a'u cadw drwy gydol y cyfnod prysur. Gyda chytundeb aelodau'r Ganolfan, staff yr harbwr sydd bellach yn cynnal a chadw'r ymylon glaswellt sy'n ffinio â llwybr cerdded yr harbwr sydd gyferbyn â wal y Ganolfan ar ochr yr harbwr. Yn ogystal, mae llithrfa'r harbwr hefyd wedi cael ei gynnal a'i gadw'n rheolaidd.
- 3.3 Bydd yr harbwr-feistr yn cyflwyno'r rhaglen waith cynnal a chadw sydd i'w chwblhau yn harbwr Porthmadog yn ystod y cyfnod mis Hydref 2021 - mis Chwefror 2022. Gofynnir am adborth gan aelodau'r Pwyllgor ynghylch unrhyw waith arall fydd angen ei ystyried a'i gynnwys yn y rhaglen waith.

H 4 Materion Eraill

4.1 **Papur Ymgynghori'r Adran Drafnidiaeth:** Dymuna'r Gwasanaeth ddod a phapur ymgynghori'r Adran Drafnidiaeth, "*Strengthening enforcement of the dangerous use of recreational and personal watercraft*" i sylw aelodau'r Pwyllgor. Yn ei hanfod, mae'r papur ymgynghori yn cynnig newid deddfwriaeth i ddod â badau dŵr hamdden a phersonol i mewn i sgôp Deddf Llongau Masnach 1995 er mwyn sicrhau ymarfer diogel. Mae'r ddogfen ar gael i'w gweld ar wefan llywodraeth y Deyrnas Unedig drwy ddilyn y ddolen isod:
www.gov.uk/government/consultations/strengthening-enforcement-of-the-dangerous-use-of-recreational-and-personal-watercraft

4.1.1 Dylid anfon unrhyw sylwadau at maritimesafety@dft.gov.uk.

4.1.2 Mae'r ymgynghoriad yn cau am 11:45pm ar 1 Tachwedd 2021.

4.2 **Meinciau'r Harbwr:** Mae meinciau o gwmpas amgylchedd yr harbwr wedi cael eu hadnewyddu, gyda gwaith pellach i'w gwblhau. Mae'r gwasanaeth dal yn derbyn ceisiadau i leoli meinciau o gwmpas yr harbwr ac ym Mhorth-y-Gest ond dim ond llefydd cyfyngedig sydd ar gael. Mae'r Gwasanaeth wrthi'n adolygu'r mater ac o ganlyniad, nid oes unrhyw geisiadau pellach yn cael eu hystyried ar hyn o bryd.

4.3 **Glanhau Traethau:** Mae'r Gwasanaeth yn dal yn ddiolchgar am y cymorth y mae wedi'i dderbyn gan grwpiau ac unigolion lleol sydd wedi ymgymryd â gweithgareddau glanhau traethau ar draeth y Graig Ddu gerllaw.

4.4 **Is-ddeddfau Harbwr.** Mae'r Gwasanaeth yn parhau i weithio ar ddiweddarau Is-ddeddfau harbwr Porthmadog ar y cyd ag Adran Gyfreithiol Cyngor Gwynedd.

H5 Digwyddiadau

5.1 Er bod nifer o gwmnïau ffilm a theledu wedi ymweld â'r ardal o amgylch yr harbwr a Thraeth y Graig Ddu gerllaw, cafodd digwyddiadau oedd wedi'u trefnu i gael eu cynnal yn yr harbwr eleni eu canslo oherwydd effeithiau parhaus pandemig Coronafeirws.